

תאריך : 03/03/2010

אל :

מר איציק בן דוד
סמנכ"ל בכיר לסחר חוץ
בית דגן

א.נ.

הנדון : עדכון חודשי מאירופה ינואר – מרס 2010

1. על פי נתונים אשר פורסמו ב- Eurostat לאחרונה, סך שטחי החקלאות האורגנית (נכון לסוף 2008) במדינות ה-EU עומדים על 7.8 מיליון הקטר. גידול של 7% בהשוואה לנתוני 2007. בין השנים 2008 ל-2008 חלה עלייה של 21% בשטחי החקלאות האורגנית. 5 המדינות להן השטחים הנרחבים ביותר הם ספרד, איטליה, גרמניה, בריטניה, וצרפת עם 1.3, 1.0, 0.9, 0.7, ו-0.6 מיליון הקטר בהתאמה. הגידולים המשמעותיים הנם דגנים (44%), מספוא (42%), ירקות מקשה ושורש (7%), וירקות טריים (4%).

2. בראשית חודש מרס אשרה הנציבות האירופית לראשונה זה 12 שנים שימוש מסחרי של גידול שהוא תוצר של הנדסה גנטית (GMO). האישור ניתן לזן תפוזי (Amflora) המיוצר על ידי חברת הכימיקלים הגדולה בעולם BASF הגרמנית. כתוצאה הודיעו הרשויות האוסטריות על דחייה של ההחלטה ועל כוונתם לאסור בתכלית כניסה של התוצרת. שר החקלאות של איטליה הזהיר שהנציבות חרגה מהסמכויות שלה. יש לציין שלא מדובר על תפוזי המיועדים למאכל אדם, אלא מיוצרים עבור תעשיית העמילן באירופה. הנציב החדש הממונה על DG-SANCO ג'ון דאלי, הגיב על העניין בקריאה להמשיך ולקבל החלטות על בסיס מדעי רחב, ולא על רגשות.

3. הנציבות הציעה לאחרונה לתמוך במדיניות של הגנה מרבית בכל הנוגע לדיג של טונה כחולת סנפיר (Bluefin tuna). כוונת הנציבות לקדם יוזמה של איסור סחר במין בוועידת CITES הקרובה אשר תתכנס בקטאר באמצע חודש מרס. אין הכוונה לאסור דיג, אלא למנוע סחר בין מדינות. בתוכנית שהוצגה לא קיים כל מנגנון פיצוי לדייגים בתחום. הנציב לאיכות הסביבה Janez Potoenik טען שהדיג הכולל תפיסה מסיבית של דגי טונה, כליאתם במכלאות, פיטום, ולאחר מכן שיווקם בכל

C:\DOCUMENTS AND SETTINGS\ASSAFL\DESKTOP\UPDATING FROM EU 01-03.2010.DOC

רחבי העולם הביאו את המין אל סף כליה, ויש צורך להוסיף אותם לרשימת המינים המופיעים בנספח I לאמנת CITES. יפן כבר הודיעה שלא תתמוך בכל החלטה הנוגעת לעניין. ב- 50 השנים האחרונות מלאי דגי הטונה כחולת הסנפיר בעולם צנחו ב- 75%, כאשר 60% מירידה זו התרחשה בעשור האחרון.

4. מועצת שרי החקלאות האירופית דנה בישיבתה האחרונה במדיניות החקלאית האירופית לאחר 2013 (The post 2013 CAP). שר החקלאות הצרפתי Le Maire הציע מנגנונים קהילתיים אשר יבטיחו יציבות מחירים בשווקים החקלאיים (דוגמת מנגנוני התערבות ורכישה ציבורית במקרים של נפילת מחירים). בנוסף הוצע שהייצור החקלאי יעשה תוך מידה רבה יותר של ארגון. הכוונה לאפשר על ידי חקיקה התארגנות יצרנים כלל אירופית. יצירת שקיפות והעברת מידע בנוגע להיצע ולביקושים יבטיח תכנון ייצור נכון יותר, עפ"י השר הצרפתי. בנוסף ציין Le Maire, שצרפת פועלת בתיאום מלא ותוך התייעצות עם גרמניה, מה שכמובן מבטיח סיכויי הצלחה גבוהים ליוזמה זו.

5. הנציבות קבלה לאחרונה פנייה רשמית מפולין לדחות ב- 5 שנים את יישום הרפורמה בשלוחת המטילות באירופה, רפורמה אשר מתוכננת להיכנס לתוקפת בינואר 2012. יש לציין שכבר ב- 2003 נאסרה בנייה של סוללות למטילות שלא על פי התקן החדש הנדרש ברפורמה, אולם ברור מעל לכל ספק שחלק ניכר מהייצור האירופי לא יהיה מוכן בזמן ליישום הרפורמה. John Dali הנציב החדש הממונה על רווחת בע"ח (DG-SANCO) הגיב על בקשת פולין בציינו שלמדינות החברות היה די זמן להיערך לתקנה החדשה, וכל דחייה כעת תהווה פגיעה במומנטום החיובי של ההערכות, וכן יצירת אי צדק כלפי אלו שכבר נערכו והשקיעו.

6. הנציבות פרסמה טיוטה לתקנה חדשה הנוגעת לחיוב הסימון של מוצרים אורגניים המיוצרים באיחוד האירופי בלוגו חדש. שימוש רשות בלוגו יינתן לתוצרת אורגנית שמקורן במדינות שלישיות. השימוש יותר גם על גבי תוויות, ולטובת פרסום מוצרים אורגניים. בתקנה מפורטות הדרישות לגבי גודל הסימון, וכן לעניין מספר גוף הבקרה המפקח על התוצרת. התקנה צפויה להיכנס לתוקף ביולי 2010.

7. נציב החקלאות החדש Dacian Ciolo (רומניה), עדיין לא החליט על עיקרי הרפורמות אותן יבקש לקדם במהלך כהונתו. במהלך החודשים הקרובים בכוונתו לקיים סדרת מפגשים והתייעצויות אשר תכליתן לעצב את עמדותיו, ובראשן המדיניות החקלאית האירופית לאחר 2013. יחד עם זאת הנציב החדש התבטא בעניין הצורך בעקביות רבה יותר במדיניות התמיכות הישירות, הצורך ביצירת רשתות בטחון לחקלאים לעיתות משבר, והצורך בהעמקת הקשר בין הייצור החקלאי והמרחב הכפרי.

8. בסוף חודש ינואר אישר פורום מיוחד של הנציבות והמדינות החברות, מענק לתמיכה במרחב הכפרי כחלק מתוכנית ההבראה של הכלכלה האירופית וה- CAP. בפועל מדובר על הסטת תקציבים

מתמיכות ישירות לתמיכות עקיפות במרחב הכפרי בסך כולל של 4.94 מיליארד €. סכומים אלו יוקדשו בין היתר לנושאים סביבתיים (בדגש על שימור מגוון מינים, וניהול משק המים), ולשיפור תשתיות רשת האינטרנט במרחב הכפרי. צרפת, גרמניה, ספרד ואיטליה יקבלו את מירב המימון – 465,574,942,992 מיליוני € בהתאמה.

9. למעלה מ-100 מיליון איש נוספים יסבלו רעב, במידה והאיחוד האירופי ימשיך ויפעל להשגת יעדי השימוש בביו דלק, זאת על פי ה- *Action Aid* NGO. היעד האירופי המתוכנן הנו שימוש ב-10% דלק לתחבורה ממקורות מתחדשים עד לשנת 2020. ההחלטה גרמה לגידול פי 4 של גידולי אנרגיה. על פי תחזיות *Action Aid*, במידה והמגמה תמשך צפויים מחירי המזון, והקרע לעלות באופן דרמטי. על פי הארגון, כל עלייה של 1% במחירי המזון מוסיפה עוד כ-16 מיליון רעבים לעולם. הנציבות האירופית לעומת זאת גורסת שלמגמה (באירופה) השפעה זניחה בלבד על מחירי המזון בעולם.

בברכה,
עופר זקס
בריסל